

บทที่ 6

สรุปผล

จากการศึกษาโครงการนำร่องการจัดการขยะชุมชน กรณีศึกษา : เทศบาลตำบลในเมือง อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ (ปีที่ 2) ซึ่งเป็นการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอย และศึกษาออกแบบด้านเทคนิคในพื้นที่ฝังกลบเดิมเพื่อกำจัดขยะอย่างมีประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) พัฒนาเสริมสร้างศักยภาพพลังชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอยโดยใช้รูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation)
- 2) ศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบและเทคโนโลยีการจัดการขยะมูลฝอย และข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการกู้คืนสภาพเชิงทฤษฎีเพื่อใช้ประโยชน์บ่อขยะเก่าให้มีความคุ้มค่า และสอดคล้องกับแผนการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลในเมือง โดยคำนึงถึงการปนเปื้อนมลพิษและหลักวิชาการ
- 3) ออกแบบระบบกำจัดมูลฝอยแบบผสมผสาน (การคัดแยกขยะ การหมักปุ๋ย ร่วมกับการฝังกลบ) ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุดจากการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ โดยมีอายุการใช้งานของระบบอย่างน้อย 20 ปี และ
- 4) ประเมินความเหมาะสมเบื้องต้นในการผลิตไฟฟ้าจากขยะมูลฝอยรอบพื้นที่เทศบาลตำบลในเมือง อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ รัศมีโดยรอบ 30 กิโลเมตร

สามารถสรุปผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

- 1) สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลในเมือง อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยอาศัยกระบวนการดำเนินการตามทฤษฎี "สามเหลี่ยม เข็มนาฬิกา" ของอาจารย์ประเวศ วะสี (2550) กล่าวคือการเคลื่อน

สิ่งยากๆ ที่เปรียบเป็น "ภูเขา" ให้ได้นั้น จะต้องอาศัยองค์ประกอบทั้งสามคือ **หนึ่ง** การสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการที่ถูกต้อง **สอง** การเคลื่อนไหวทางสังคมจะต้องอาศัยความรู้เป็นฐานต้องดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และ**สาม** การดึงฝ่ายการเมืองหรือหน่วยงานราชการเข้ามามีส่วนร่วมในการผลักดัน โดยผู้วิจัยในฐานะตัวกลางในการผลักดันให้องค์ประกอบทั้ง 3 ในพื้นที่เกิดการขับเคลื่อนเพื่อเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย ของชุมชน ลดปริมาณขยะที่จะถูกนำไปกำจัดในพื้นที่กำจัดขยะของเทศบาลโดยการ นำกลับมาใช้ประโยชน์ผ่านวิธีการต่าง ๆ อาทิ การคัดแยกขยะรีไซเคิลเพื่อนำไปขาย การคัดแยกขยะอันตรายเพื่อนำไปกำจัดโดยวิธีพิเศษ และการคัดแยกขยะอินทรีย์เพื่อนำไปทำปุ๋ยหมักโดยเทศบาลตำบลในเมือง ผู้วิจัยได้ตรวจประเมินผลความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน โดยทำการเปรียบเทียบกับปริมาณขยะมูลฝอยที่ผลิตขึ้นในปัจจุบัน (เดือนมีนาคม 2555) กับปริมาณขยะมูลฝอยในปี 2553-2554 ก่อนการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งพบว่าปริมาณของขยะมูลฝอยมีปริมาณใกล้เคียงจากเดิมที่มีปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 2,387.00 กิโลกรัม/วัน เหลือปริมาณเฉลี่ย 2,365.50 กิโลกรัม/วัน ขยะอินทรีย์มีปริมาณเฉลี่ยจากเดิมเท่ากับ 1,059.11 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 44. 37 เป็น 1,277.98 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 54.03 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.17) ประเภทขยะทั่วไปมีปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 273.49 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 11.45 เป็น 104.87 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 4.42 (ลดลงร้อยละ 7.03) ประเภทขยะติดเชื้อมีปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 101.97 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 4.27 เป็น 141.84 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 6.00 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.73) ประเภทขยะรีไซเคิลมีปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 935.03 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 39.18 เหลือ 832.13 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 35.27 (ลดลงร้อยละ 3.95) และประเภทขยะอันตรายมีปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 18.58 คิดเป็นร้อยละ 0.78 เหลือ 8.68 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 0.36 (ลดลงร้อยละ 0.42) ตามลำดับ

พบว่าในพื้นที่ศึกษาประสบความสำเร็จในการรณรงค์คัดแยกเพื่อนำไปขาย เนื่องจากประชาชนสามารถเห็นประโยชน์โดยตรงจากการคัดแยกขยะดังกล่าวเพื่อนำไปขายสร้างรายได้ให้กับครอบครัว โดยเฉพาะขยะรีไซเคิลประเภทกระดาษรวมและเศษแก้ว โดย

กระต่ายรวมสามารถลดลงจาก 143.62 กิโลกรัม/วัน (ร้อยละ 6.02) ในปี 2553-2554 เหลือ 7.63 กิโลกรัม/วัน (ร้อยละ 0.32) ในปี 2555 และเศษแ้วสามารถลดลงจาก 153.73 กิโลกรัม/วัน (ร้อยละ 6.44) ในปี 2553-2554 เหลือ 47.881 กิโลกรัม/วัน (ร้อยละ 2.02) ในปี 2555 เช่นเดียวกับขยะอันตราย ที่ประชาชนตระหนักและให้ความสำคัญโดยพบว่าขยะอันตรายที่พบ ปลายทางบริเวณพื้นที่กำจัดขยะของเทศบาลตำบลในเมือง มีปริมาณลดลงจากวันละ 18.58 กิโลกรัม (ร้อยละ 0.78) ในปี 2553-2554 เหลือวันละ 8.68 กิโลกรัม (ร้อยละ 0.36) ในปี 2555

สำหรับกรณีของขยะอินทรีย์การดำเนินงานยังถือว่าไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งปริมาณขยะอินทรีย์ ที่นำไปกำจัดบริเวณพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลในเมือง ยังไม่สามารถลดปริมาณลงได้ พิจารณาแยกได้เป็น 2 ประเด็น คือ เนื่องจากวิถีชีวิตในการ ประกอบอาหารของคนไทยส่วนใหญ่เป็นผักและผลไม้ จึงทำให้สัดส่วนของขยะในทุกพื้นที่ของ ประเทศไทยมีองค์ประกอบหลักเป็นขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก เทศบาลตำบลในเมืองมีลักษณะ เป็นชุมชนกึ่งเมือง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่ตลาดซึ่งมีพื้นที่ อยู่อาศัยจำกัด ไม่สามารถกำจัดขยะอินทรีย์ด้วยตนเองได้ จึงต้องให้เทศบาลฯ เป็นผู้ดำเนินการ นำไปกำจัด ซึ่งปัจจุบันเทศบาลฯ มีกระบวนการแยกขยะอินทรีย์เพื่อนำไปทำปุ๋ยหมักในบริเวณ พื้นที่โรงฆ่าสัตว์เดิมของเทศบาลฯ แต่กระบวนการคัดแยกที่ต้นทางยังไม่มีประสิทธิภาพ เพียงพอ ประชาชนยังให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะอินทรีย์และนำไปทิ้งในภาชนะรองรับ ขยะอินทรีย์โดยเฉพาะที่ทางเทศบาลฯ จัดเตรียมไว้ให้น้อย และประเด็นที่สองคือประสิทธิภาพ ในการคัดแยกขยะที่ปลายทางโดยเทศบาลฯ เป็นผู้ดำเนินการยังไม่มี ดังนั้นเพื่อให้การจัดการ ขยะอินทรีย์ประสบความสำเร็จอาจต้องมีการดำเนินการคัดแยกขยะอินทรีย์ที่ปลายทางเพื่อ นำไปทำปุ๋ยหมักโดยเทศบาลฯ หรือหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพในการรวบรวมและจัดเก็บขยะ อินทรีย์จากประชาชน

เช่นเดียวกับขยะจำพวกถุงพลาสติกที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากวันละ 304.48 กิโลกรัม (ร้อยละ 12.76) ในปี 2553-2554 เป็นวันละ 700.42 กิโลกรัม (ร้อยละ 29.61) แสดงให้เห็นว่าชุมชนในเขตเทศบาลตำบลในเมือง อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ เริ่มเข้าสู่สังคมเมือง

มากขึ้น จึงพบขยะจำพวกพลาสติกเพิ่มขึ้นถึงหนึ่งเท่าตัวในชั่วระยะเวลาเพียง 1 ปี จึงเป็นประเด็นปัญหาสำคัญที่เทศบาลฯ จะต้องเตรียมการรับมือและแก้ไขกับปัญหาดังกล่าวต่อไป

2) การกู้คืนสภาพบ่อฝังกลบเดิม สามารถแบ่งเป็นงานย่อย 3 ส่วน ได้แก่

1) งานควบคุมและเฝ้าระวังการแพร่กระจายมลพิษ (Pollution control) ซึ่งเป็นการกำหนดพื้นที่ทำงานและพื้นที่ในการเฝ้าระวังการแพร่กระจายมลพิษ (Boundary) โดยส่วนแรกเป็นการวางแผนการเปิดพื้นที่ทำงาน เพื่อการขุดหรือเอาขยะมูลฝอยเก่ามาจัดการปรับสภาพ และกำจัดอย่างถูกวิธี ซึ่งจะรวมไปถึงชั้นดินและน้ำที่ถูกปนเปื้อนด้วย 2) การดำเนินการกู้คืนบ่อขยะเดิม (Recovery) เป็นการดำเนินการกู้คืนสภาพ เริ่มจากการวางแผนดำเนินการเตรียมสาธารณูปโภคที่จำเป็น จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการทำงาน รวมไปถึงแรงงานทั้งในระดับชำนาญการและแรงงานไร้ฝีมือ ซึ่งอาจจะหาคนงานในพื้นที่หรือสร้างการมีส่วนร่วม โดยแรงงานเหล่านี้จะต้องเข้ารับการอบรมเบื้องต้นในเรื่องพื้นฐานความปลอดภัยในการทำงานกับขยะมูลฝอย ป้องกันอุบัติเหตุ และการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น และ 3) งานปิดพื้นที่บ่อขยะเดิม (Encapsulation) เพื่อให้เทศบาลตำบลในเมือง อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์ตามที่ได้ออกแบบไว้

3) การจัดวางผังบริเวณศูนย์กำจัดมูลฝอยแบบผสมผสาน สามารถแบ่งพื้นที่ตามลักษณะการใช้งานออกได้เป็น 4 กลุ่ม จากพื้นที่ทั้งหมดที่มีจำนวน 30-0-10 ไร่ (48,040 ตารางเมตร) ได้แก่

3.1) พื้นที่ที่ใช้ในการฝังกลบมูลฝอยตลอดระยะเวลาโครงการฯ ประมาณ 13,700 ตารางเมตร หรือประมาณ 8.5 ไร่

3.2) พื้นที่กลุ่มอาคาร ได้แก่ บ่อหมัก อาคารสำนักงานและซังน้ำหนัก บ้านพัก พนักงาน อาคารจอดรถ เครื่องจักรกล และอาคารซ่อมบำรุง อาคารตัดแยกและอัดมูลฝอย อาคารหมักปุ๋ย อาคารเตาเผา ลานล้างรถ และลานจอดรถ ซึ่งจะจัดวางให้อยู่ในพื้นที่ทิ้งขยะเดิมที่ได้ทำการฟื้นฟูสภาพแล้ว ประมาณ 8,000 ตารางเมตร หรือประมาณ 5 ไร่

3.3) พื้นที่ที่ใช้ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ประมาณ 2,230 ตารางเมตร หรือประมาณ 1.5 ไร่

3.4) พื้นที่อื่นๆ ได้แก่ แนวปลูกต้นไม้ ถนนรอบบ่อฝังกอบ ระบบระบายน้ำผิวดิน และพื้นที่อื่นๆ ประมาณ 24,060 ตารางเมตรหรือประมาณ 15 ไร่

โดยประมาณการราคาค่าลงทุนก่อสร้างศูนย์กำจัดรวมแบบครบวงจรซึ่งรวมค่าอุปกรณ์เครื่องจักรกลที่ต้องใช้ในปีเริ่มปฏิบัติงาน ค่าลงทุนก่อสร้างประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมเป็นเงินค่าก่อสร้างศูนย์กำจัดมูลฝอยทั้งสิ้น 49,477,311 บาท (สี่สิบล้านสี่แสนเจ็ดหมื่นเจ็ดพันสามร้อยสิบเอ็ดบาทถ้วน) โดยแบ่งงานออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 (phase I) ระยะเริ่มโครงการ ใช้งบประมาณ 22,883,894 บาท (คิดเป็น 46 เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณก่อสร้างทั้งหมด)

ระยะที่ 2 (phase II) ปีที่ 1-5 ใช้งบประมาณ 9,781,440 บาท (คิดเป็น 20 เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณก่อสร้างทั้งหมด)

ระยะที่ 3 (phase III) ปีที่ 6-10 ใช้งบประมาณ 8,983,604 บาท (คิดเป็น 18 เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณก่อสร้างทั้งหมด)

ระยะที่ 4 (phase IV) ปีที่ 11-20 ใช้งบประมาณ 7,828,373 บาท (คิดเป็น 16 เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณก่อสร้างทั้งหมด)

ประกอบด้วยงานในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- งานปรับพื้นที่
- งานก่อสร้างพื้นที่ฝังกอบ
- งานระบบระบายน้ำรอบพื้นที่ฝังกอบ
- งานท่อระบายก๊าซ
- งานระบบรวบรวมน้ำชะมูลฝอย
- งานก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย และบ่อสูบของพื้นที่ฝังกอบ
- งานบ่อน้ำใต้ดินเพื่อตรวจสอบการรั่วซึมของน้ำชะมูลฝอย

- งานปรับปรุงพื้นที่บริเวณก่อสร้างอาคารและถนนบริเวณอาคาร
- งานก่อสร้างอาคารสำนักงาน โรงคัดแยก โรงหมักปุ๋ย โรงเก็บวัสดุคัดแยกและหมักปุ๋ย
- งานรั้ว ประตู และต้นไม้
- งานสาธารณูปโภคของอาคาร

4) การประเมินความเหมาะสมเบื้องต้นในการผลิตไฟฟ้าจากขยะมูลฝอยรอบพื้นที่เทศบาลตำบลในเมือง อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์ ใช้วิธีวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการลงทุนทางเศรษฐศาสตร์เป็นเครื่องมือการประเมิน โดยใช้เทคโนโลยีปัจจุบันและขนาดการผลิตที่เป็นไปได้ภายใต้ข้อสมมุติฐานให้พื้นที่เทศบาลตำบลในเมือง อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์ เป็นศูนย์แปลงขยะให้เป็นพลังงานเพื่อผลิตไฟฟ้า ใช้เทคโนโลยีกำจัดขยะโดยวิธีการแปลงเป็นพลังงาน (Waste-To-Energy) เป็นหน่วยของกระบวนการที่เพิ่มขึ้น (Additional process module) จากระบบเดิมซึ่งมีออกแบบและประเมินไว้ก่อนหน้านี้ (ระบบที่ออกแบบไว้เดิมเป็นระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน มีการคัดแยกขยะขายได้ออก คัดแยกขยะอินทรีย์เพื่อนำไปทำปุ๋ยหมัก ร่วมกับการฝังกลบ) เพื่อรองรับขยะมูลฝอยที่รวบรวมและจัดเก็บส่งมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรอบพื้นที่รัศมี 30 กิโลเมตรของเทศบาลตำบลในเมือง(เฉพาะจังหวัดอุตรดิตถ์)

จากการประมาณการผลตอบแทนการผลิตไฟฟ้าที่ได้รับจากศูนย์ แปลงขยะให้เป็นพลังงานเพื่อผลิตไฟฟ้า ในเขตเทศบาลตำบลในเมือง ซึ่งรับกำจัดขยะให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรัศมี 30 กิโลเมตรโดยรอบ แสดงค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นมีมากกว่าผลตอบแทนรวมวันละ 22,521.96 บาท หรือ 675,659 บาทต่อเดือน ซึ่งการประเมินดังกล่าว เป็นการประเมินทางเศรษฐศาสตร์ที่ไม่ได้คำนึงถึงผลตอบแทนที่ตีราคาเป็นตัวเงินไม่ได้ เช่น คุณภาพสิ่งแวดล้อมภาวะหรือทัศนะอุจาด Carbon credit ฯลฯ แต่จากตัวเลขค่าใช้จ่ายแสดงให้เห็นว่ายังไม่มี ความคุ้มค่าที่เทศบาลตำบลในเมืองจะสร้าง ศูนย์แปลงขยะให้เป็นพลังงานเพื่อผลิตไฟฟ้า ในเขตเทศบาลตำบลในเมือง เนื่องจาก การลงทุนเลือก ใช้วิธีการกำจัดขยะโดยวิธีเตาเผาเป็นเทคโนโลยีที่ต้องใช้งบลงทุนและดูแลรักษาสูง แต่ก็ อาจเป็นอีกหนึ่งทางเลือกในกรณี อนาคตที่เทศบาลตำบลในเมือง ไม่สามารถหาสถานที่ฝังกลบ ขยะมูลฝอยได้เพียงพอ หรือนโยบายกลไก

การพัฒนาพลังงานสะอาดของประเทศ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน และลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก

ข้อเสนอแนะ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาในพื้นที่วิจัยเขตเทศบาลตำบลในเมือง และใกล้เคียงซึ่งจัดเป็นพื้นที่คาบเกี่ยว ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ พบ ประเด็นปัญหาในการทำงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 3 กับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะประเด็นของการจัดการขยะชุมชนได้เป็น 3 เรื่องหลักๆ ได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านผู้บริหาร ปัญหาด้านเทคโนโลยี

1. ปัญหาด้านบุคลากร เป็นปัญหาที่สำคัญเนื่องจากการดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นอยู่ภายใต้หน่วยงานหลักคือกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำนวนบุคลากรในส่วน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 แห่งมีอยู่จำกัด ดังเช่นเทศบาลตำบลในเมือง มีเจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเพียง 8 คน เป็นพนักงานขับรถขนขยะ 1 คนและเก็บขนประจำรถขยะ 4 คน คนงานประจำโรงฆ่าสัตว์ 1 คน พนักงานจัดเก็บรายได้ 1 คน มีเจ้าหน้าที่พนักงานสาธารณสุข 1 คน รักษาการหัวหน้ากองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ในขณะที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่ที่ต้องจัดการควบคุมดูแลและรับผิดชอบงานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม งานส่งเสริมสุขภาพ งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ งานโรงฆ่าสัตว์และงานธุรการ โดยรับผิดชอบการปฏิบัติงาน ดังนี้

- งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม

มีหน้าที่เกี่ยวกับงานควบคุมด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม งานสุขาภิบาลอาหารและโภชนาการ งานควบคุมการประกอบการค้าที่นำรังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ งานรักษาความสะอาด งานป้องกันควบคุมแก้ไขเหตุรำคาญและมลภาวะ งานสุขาภิบาลโรงงาน งานชีวอนามัย งานฉาปนกิจ และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

- งานโรงฆ่าสัตว์

มีหน้าที่เกี่ยวกับงานควบคุมและรับผิดชอบโรคสัตว์ งานควบคุมการฆ่าสัตว์และโรงฆ่าสัตว์งานควบคุมและป้องกันโรคติดต่อเชื้อหรืออันตรายหรือเหตุรำคาญจากสัตว์ งานรายงานข้อมูลสถิติและการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับงานด้านสัตวแพทย์และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

- งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

มีหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านส่งเสริมสุขภาพ งานสาธารณสุขมูลฐาน งานควบคุมแมลงและพาหะนำโรค งานควบคุมป้องกันโรคติดต่อ งานป้องกันการติดยาและสารเสพติด และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

- งานธุรการ

มีหน้าที่เกี่ยวข้องของการรับ-ส่งหนังสือ เก็บและค้นหนังสือรวบรวมข้อมูล ร่างโต้ตอบหนังสือบันทึกย่อเรื่อง คัดสำเนา พิมพ์ตรวจทานหนังสือ ดูแลรักษาเบิก-จ่ายพัสดุครุภัณฑ์ เก็บรักษาเอกสารและระเบียบต่าง ๆ ของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

ปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบมากกว่าจำนวนคน ก่อให้เกิดข้อจำกัดในการดำเนินงานเชิงรุกในเรื่องของการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรอื่น ๆ ลักษณะของการดำเนินงานจึงเป็นไปในเชิงของการตั้งรับมากกว่าเชิงรุก จึงยังพบปัญหาด้านการจัดการขยะ มูลฝอยในพื้นที่อยู่ ซึ่งมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่หาวิธีการจัดการที่เหมาะสม

2. ปัญหาด้านผู้บริหาร ปัญหาด้านผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งทางด้านคนและงบประมาณ ซึ่งแม้ว่าในพื้นที่วิจัยเทศบาลตำบลในเมือง อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้บริหารจะให้ความสำคัญกับงานด้านสิ่งแวดล้อมเห็นได้จากการสนับสนุนงบประมาณในการจัดหารถเก็บขยะใหม่แทนรถเก็บขยะเดิมที่มีอายุการใช้งานเกือบ 10 ปี เพื่อให้ประสิทธิภาพในการจัดเก็บขยะในพื้นที่รับผิดชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่มีปัญหาในเรื่องของการจัดเก็บค่า

เก็บขยะในพื้นที่เนื่องจากปัจจุบันเทศบาลตำบลในเมืองไม่สามารถจัดเก็บค่าดำเนินการเก็บขนให้เกิดความคุ้มทุนได้ โดยปัจจุบันเทศบาลฯ ได้จัดเก็บค่าจัดขนในราคา 20 บาท/ครัวเรือน ทำให้เทศบาลฯ ต้องจ่ายงบประมาณส่วนเกินสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าว เชื่อมโยงประเด็นที่ผู้บริหารถูกคัดเลือกมาจากประชาชน ทำให้ผู้บริหารไม่ต้องการให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อฐานเสียงได้ นอกจากนี้ในส่วนของการดำเนินการจัดการด้านขยะมูลฝอยยังมีการจัดการแยกส่วนระหว่างการเก็บขนและการกำจัดในพื้นที่บ่อฝังกลบ เมืองงบประมาณมีอย่างจำกัดและถูกใช้ไปเพื่อการจัดการในส่วนของการเก็บขนเป็นส่วนใหญ่ ทำให้งบประมาณที่เหลือเพื่อการจัดการในพื้นที่กำจัดมีน้อย จึงไม่สามารถพัฒนาหรือปรับปรุงระบบการกำจัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยเห็นว่า เทศบาลตำบลในเมือง อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ ควรศึกษาคำนวณต้นทุนที่แท้จริงที่ใช้ในการจัดการกับปัญหาด้านขยะมูลฝอยของพื้นที่ และจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะมูลฝอยที่สะท้อนถึงต้นทุนที่แท้จริงในการดำเนินการโดยใช้หลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย ทั้งนี้เพื่อลดภาระค่าจัดการของเทศบาล และสามารถนำค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บได้ไปใช้กำกับดูแลและเดินระบบกำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปอย่างเต็มประสิทธิภาพ

3. ปัญหาด้านเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นองค์ความรู้ หรือเครื่องมือ รวมถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจกับภาคประชาชน โดยประชาชนส่วนใหญ่มักเห็นความสำคัญกับเฉพาะในเรื่องที่มีผลกระทบต่อตนโดยตรงเท่านั้น ส่วนประโยชน์ที่เกิดจากการจัดการขยะชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพเป็นเรื่องที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจึงอาจยังไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร ดังกรณีตัวอย่างของเทศบาลตำบลในเมืองซึ่ง พื้นที่กำจัดขยะอยู่นอกพื้นที่เทศบาลฯ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เห็นปัญหาในพื้นที่ของตน ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงควรให้ข้อเสนอแนะและแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องแก่ประชาชน รวมถึงหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องและ สถาบันการศึกษาในท้องถิ่นควรทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษา ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดองค์ความรู้ที่เพียงพอในการจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น